

MEMORIJALNA PEŠAČKA STAZA NA FRUŠKOJ GORI „RUBENOV KRUG“

RUBEN DAJČ (1947. - 2019.) rođen i živeo u Novom Sadu u uglednoj jevrejskoj porodici, ceo život je proveo negujući običaje i tradiciju svoga naroda i kao potpredsednik Jevrejske opštine Novi Sad, a kasnije i Saveza jevrejskih opština Srbije, bio je zadužen za finansije i svojim aktivnom radom i u drugim oblastima delovanja, dao je nemerljiv doprinos.

Jedan je od predsednika i najaktivnijih članova Rotari kluba Novi Sad, a zatim i funkcioner u Distriktu, cenjen i kao uspešan privrednik i finansijski stručnjak.

Kao aktivista u ovim organizacijama, bio je pokretač nebrojenih humanitarnih akcija, kao što je dugogodišnja pomoć i donacije Domu za decu i omladinu u Veterniku i školi „Milan Petrović“ u Novom Sadu. Na Čeneju je organizovao kampove za inkluziju dece.

Lično je bio i prvi donator za uređenje zelenila i pošumljavanje u „Futoškom parku“, u blizini kojeg je živeo. Učestvovao u obnovi zvonika sa satom na Petrovaradinskoj tvrđavi i drugo.

Ruben Dajč je bio i veliki zaljubljenik u prirodu, naročito u Frušku goru. Organizovao je mnogobrojna pešačenja i uređenja staza, prvo u okviru porodice i prijatelja, a zatim i kao član PD „Zanatlija“ Novi Sad.

Svoje humanističke principe i ljubav prema prirodi prenosio je, kako na svoju decu i unuke, tako i na sve saradnike sa kojima je radio.

mnogobrojni izleti i druženja na „našoj livadi“

Poslednji boravak Rubena Dajča na Fruškoj gori je bio u oktobru 2019. u planinarskom domu njegovog društva „Zanatlija“, čije opremanje je takođe pomagao.

IZGRADNJA STAZE (hronologija)

Neposredno posle Rubenove smrti 2019., na tradicionalnom prednovogodišnjem okupljanju članova Rotari kluba Novi Sad, predsednik kluba Duško Bošković je predložio da se oda počast svom preminulom članu uređenjem jedne pešačke staze na Fruškoj gori, koja će nositi njegovo ime i na prigodan način simbolizovati sve što je Ruben značio.

Prisutni su to zdušno prihvatili, a Katarina i Ljubomir Paljić su predložili da im u toj nameri pomogne PSD „Poštar“ Novi Sad, čiji su takođe članovi. Zatim je Upravni odbor PSD doneo odluku da se Borivoje Veljković i Siniša Petrov, kao članovi Komisije za planinarske puteve PSV,

angažuju po ovom pitanju kao projektanti, a da će i ostali članovi Društva dati svoj doprinos u akcijama na trasiranju i izgradnji.

Rotari klub je izrazio želju da se staza uredi u delu Fruške gore na potezu Iriški venac - Meteo stanica Kraljeva stolica, pa prema južnoj padini, u zoni Kozarnice i šume Morintovo. Staza bi trebala da obuhvati i izletište „Naša livada“, omiljeno sastajalište članova Rotari kluba. Takođe je određeno da staza bude kružna, umerene dužine i zahtevnosti.

Na sastanku u januaru, u prostorijama Rotari kluba Novi Sad, formiran je inicijativni odbor za izgradnju staze, na čelu sa Duškom Boškovićem sa članovima Rotari kluba i PSD „Poštar“. Odlučeno je da staza dobije naziv „Rubenov krug“, te da Bora i Sinpe urade predlog trase.

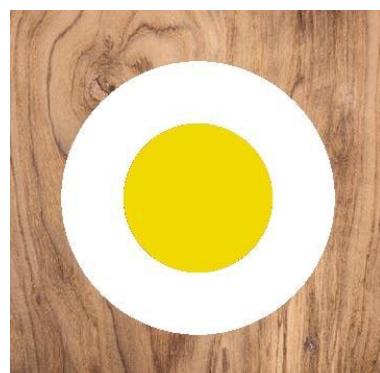
U sklopu priprema za izlazak na teren generisani su radni trekovi i mapa idejnog rešenja, posle čega su u februaru usledila snimanja terena i utvrđivanje konačnog predloga trase. Na trasiranju su učestvovali i markiranti PSD „Poštar“ Katarina i Ljubomir Paljić, Duško Kosjer, Cvetin Ristanović i Dr Milan Breberina, kao i Ivan Živković - Žile. Tom prilikom su utvrđene i pozicije za 39 stubova za putokaze i 4 panoa. Sve je dokumentovano GPS zapisima i mapom predloga rešenja za izgradnju.

slike sa trasiranja

Posle obilaska trase staze od strane inicijativnog odbora, prihvaćeno je predloženo rešenje, te je usledila tehnička razrada i priprema potrebnih elemenata za realizaciju. Borivoje Veljković je pribavio potrebne dozvole i saglasnosti od Zavoda za zaštitu prirode Vojvodine i JP Nacionalni park Fruška gora, koji je ujedno prihvatio da učestvuje u realizaciji izradom postolja informacionih tabli / panoa i donacijom putokaznih tabli.

Odlučeno je da se putokazi rade po standardu nacionalnog parka (drveni, sa graviranim natpisima), da budu montirani na posebnim drvenim stubovima, a da osnovna markacijska oznaka bude tradicionalna za tzv. „staze zdravlja“ na Fruškoj gori, bela kružnica sa žutim krugom u sredini. Staza će biti dvosmerno markirana.

Komisija za planinarske puteve PSV je odlučila da stazu klasificuje kao lakšu turističko - rekreativnu pešačku stazu i uvrsti je u jedinstveni Registar staza PSV.

Trasa staze je podeljena na 6 podjednakih deonica, na čijim počecima će se nalaziti stubovi sa tablom pozicije i putokaznim tablama, sa podatkom o udaljenosti do sledeće pozicije. Početak staze je kod odmorišta blizu stare bolnice i Iriškog venca, prolazi pored šumske kuće na Kozarnici, odmorišta kod „Vitinog vrela“, te „Penzionerskog“ izvora, izletišta kod Meteo-stanice „Kraljeva stolica“ i izletišta „Naša livada“.

radna mapa usvojenog rešenja trase

Usled epidemije radovi na terenu su u martu obustavljeni, ali se radilo na izradi i graviranju putakaza (JP NP Fruška gora i Duško Bošković) i generisanju treka staze, sa izračunavanjem tehničkih osobina, te izradi mape predmetnog područja (za pano i flajer), kao i dizajniranje i zrada samog panoa (JP NP Fruška gora i Siniša Petrov).

slike graviranja i panoa

ПЕШАЧКА СТАЗА "РУБЕНОВ КРУГ"

дужина стазе	време обиласка	тип стазе	највиша тачка	најнижа тачка	висинска разлика	укупан успон	укупан спуст	маркираја	висински профил
6,6 км	2:15 с	кружна двосмерна	501 мив	319 мив	182 м	271 м	271 м	стаза здравља	

ОБАВЕШТЕЊЕ ЗА КОРИСНИКЕ:

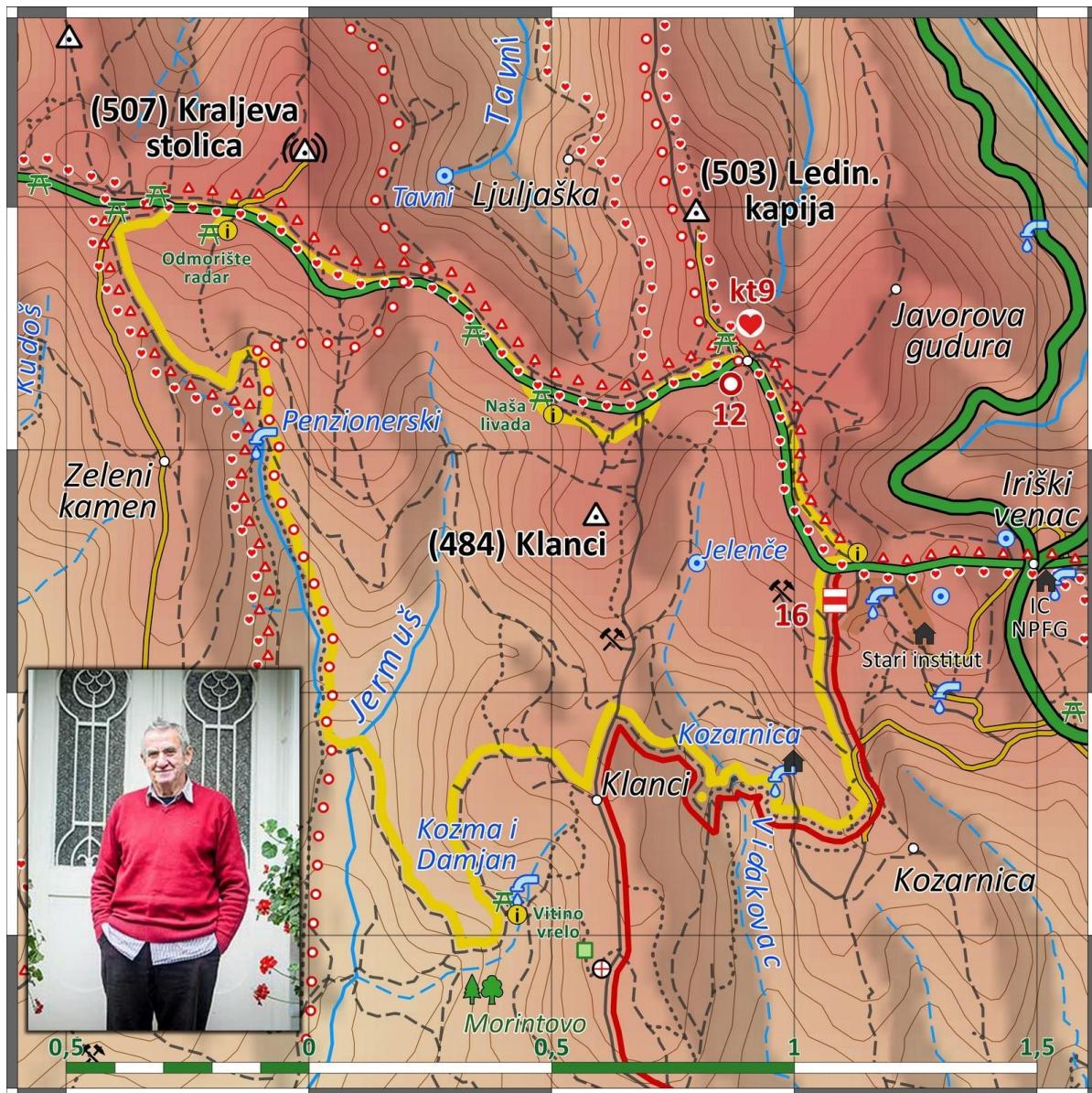

- ① По карактеристикама терена класификована је, према намени, за пешачење, не захтева посебну физичку спремност и обученост корисника.
- ② Категорисана је, према захтевности, у лаке пешачка стазе, могу да се користе штапови за пешачење.
- ③ Стаза је опремљена путоказним и позиционим таблама на стубовима и инфо-ланцима по стандардима ЈП „Национални парк Фрушка гора”, а на основу решења Покрајинског завода за заштиту природе.
- ④ Корисници користе пешачку стазу на начин да не угрожавају свој или живот другога, на било који начин ограничавају приступ пешачкој стази, оштећују, одстрањују или уништавају маркаџије, путоказни мобилијар, инфо-пано и другу опрему на стази.
- ⑤ Корисници користе пешачку стазу на начин да не причинавају штету и не угрожавају флору и фауну дуж стазе.
- ⑥ Обележена је стандардном ознаком Планинског савеза Војводине (ПСВ) за стазе здравља на Фрушкој гори: бела кружница са жутим пољем у средини.
- ⑦ Сврстана је у Локалну мрежу планинских-пешачких стаза и налази се у јединственом Регистру планинских-пешачких стаза ПСВ.
- ⑧ Дуж пешачке стазе налазе се: одморишта „Витино врело“, са извором и „Краљева столица - метео-радар“, са салетом; „Пензионерски“ извор; на гребенским деоницама, дуж асфалтног пута, на више места налазе се столови са клупама и излетиште „Наша ливада“ са столовима, клупама и ложиштем за припрему хране.
- ⑨ О одржавању пешачке стазе „Рубенов круг“ ствараје се, на основу споразума са Локалном управом Ириг - Врдник: Удружење „ROTARY CLUB District 2483“ Нови Сад, ПСД „Поштар“ Нови Сад и ЈП „Национални парк Фрушка гора“ Сремска Каменица.

НЕ ОСТАВИТЕ НИШТА ОСИМ ОТИСКА, НЕ ПОНЕСИТЕ НИШТА ОСИМ УТИСАКА

slika sa tehničkim karakteristikama staze

autorska mapa staze

U junu je organizovan prvi porodični obilazak, još uvek nemarkirane staze, za članove Rotari kluba Novi Sad. Organizatori i vodiči su bili Katarina Paljić i Borivoje Veljković, sportski vodiči PSS iz PSD „Poštar“.

Gospođa Ljubica Dajč i njene dve čerke pozdravljaju prisutne i na pauzi časte učesnike „Rubenovim vinom“.

Na akciji je bilo 40 učesnika, uz učešće većeg broja dece, što bi Rubenu posebno bilo drago.

U avgustu su nastavljeni radovi na terenu fizičkim trasiranjem staze, prateći usvojeni GPS trek. Označavali smo pozicije za buduće markacije belim tačkama, a za stubove belim crtama. Ovu akciju su izveli Borivoje Veljković, Duško Kosjer i Siniša Petrov.

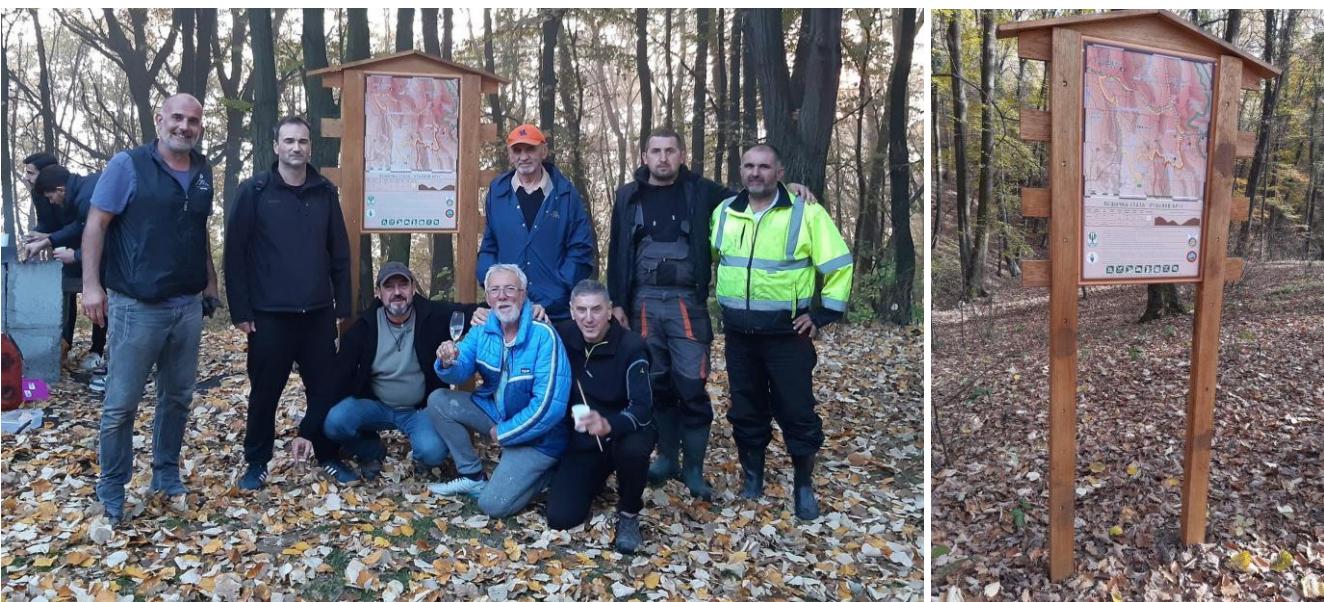
U septembru i oktobru je realizovano markiranje staze, u više navrata, deonica po deonica, uz dobru pripremu površine i nanošenje markacije uredno, pomoću šablonu. Markacija je postavljana na stabla, u oba smera pružanja staze, dosta gusto, tako da ni u jednom trenutku pešak neće biti u dilemi da li je na pravoj trasi.

Ekipe Rotari kluba i prijatelja, izlazile su na teren u sastavu Duško Bošković, Ivan Živković, Mile Petrović, Bora Grković i Damir Paljić, uz učešće i nadzor Borivoja Veljkovića.

U novembru je došao red na stubove i putokaze. Stubovi su nabavljeni zahvaljujući Robertu Siču, članu kluba. Transportovani su zahvaljujući Srđanu Đilasu i Zoranu Injcu na lokacije ugradnje. Ekipe Rotari kluba i grupa radnika koje je angažovao Đilas Srđan su u više navrata izlazile na teren i ukopavale stubove (39) i panoe (4), uz veliki trud, što mašinski, što ručno. Siniša Petrov je pomogao oko određivanja tačnih pozicija.

Po postavljanju stubova i panoa usledila je montaža putokaznih i tabli pozicija.

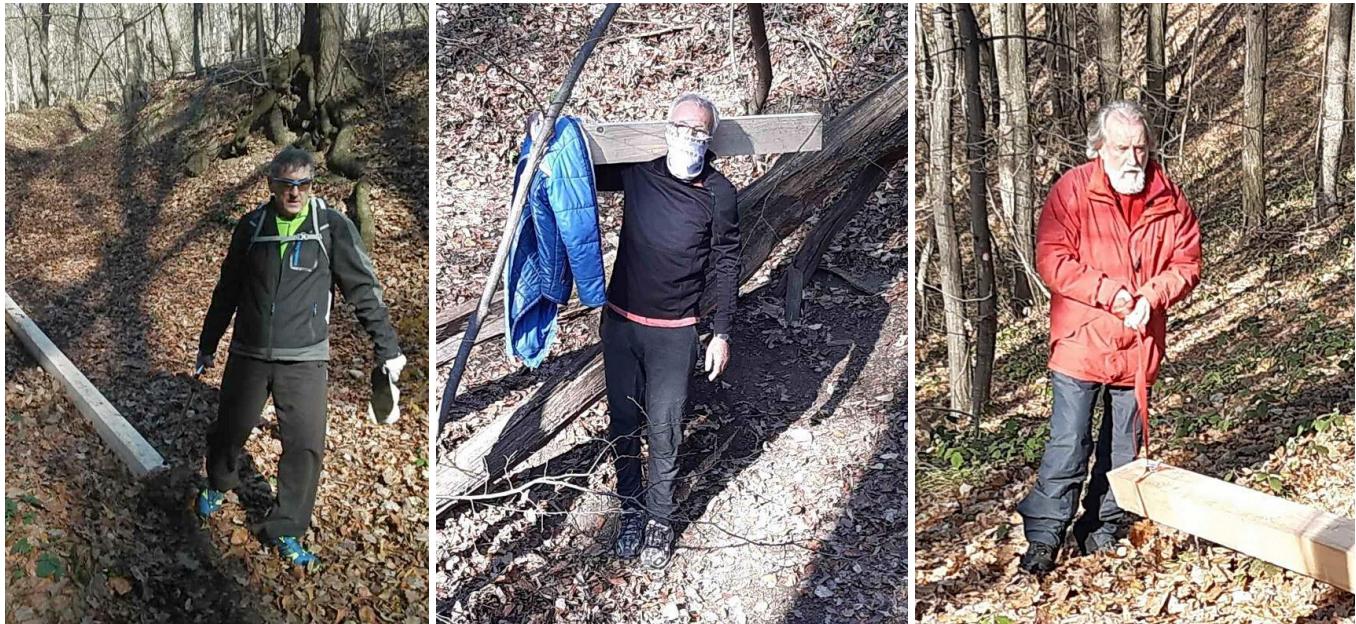
Početkom decembra radovi na uređenju staze "Rubenov krug" se privode kraju izgradnjom veoma solidnog mosta preko pritoke potoka Jermuš (koju od milošte zovemo "Penzionerski" potok jer dolazi iz smera "Penzionerskog" izvora), na mestu njihovog spajanja.

Uložen je veoma velik trud u celodnevnoj akciji, jer je materijal za most trebalo preneti ručno preko 1,5 km, pošto je lokacija zabačena i nepristupačna za motorna vozila.

Materijal za most je donirao i montažu izveo Aleksandar Karadžić - Gile, uz assistenciju Bore Veljkovića, Ivana Živkovića, Tibora Bodola, Duška Boškovića i majstora tesara Gombar Jana.

Logističku podršku su pružale porodice Bodolo i Karadžić. Most je nazvan "Giletov most", a obeležen je drvenom tablom.

Učesnike ove akcije je na izletištu "Naša livada" dočekala gospođa Ljubica Dajč, posluživši ih Rubenovom rakijom.

Ovim je pešačka staza "Rubenov krug" postala najuređenija staza na Fruškoj gori, a uz to i jedina potpuno regularna, jer su za nju pribavljene sve potrebne saglasnosti i dozvole. Ispoštovani su standardi PZZP, JPNP FG i KPP PSV, te staza ima svog domaćina Rotari klub Novi Sad.

Načinom izgradnje ove staze pružamo primer kako bi u budućnosti trebalo raditi u cilju regularnosti i održivosti ovog sportsko - rekreativnog i turističkog resursa, povezivanjem svih relevantnih činilaca na jednom terenu, u zajedničkom poduhvatu i uz adekvatan način finansiranja.

Iako još nije zvanično „puštena u eksploraciju“, jer je preostalo da se još ukloni nekoliko stabala koja su pala preko staze, mnogi pešaci je već obilaze prateći jasne oznake i putokazni mobilijar.

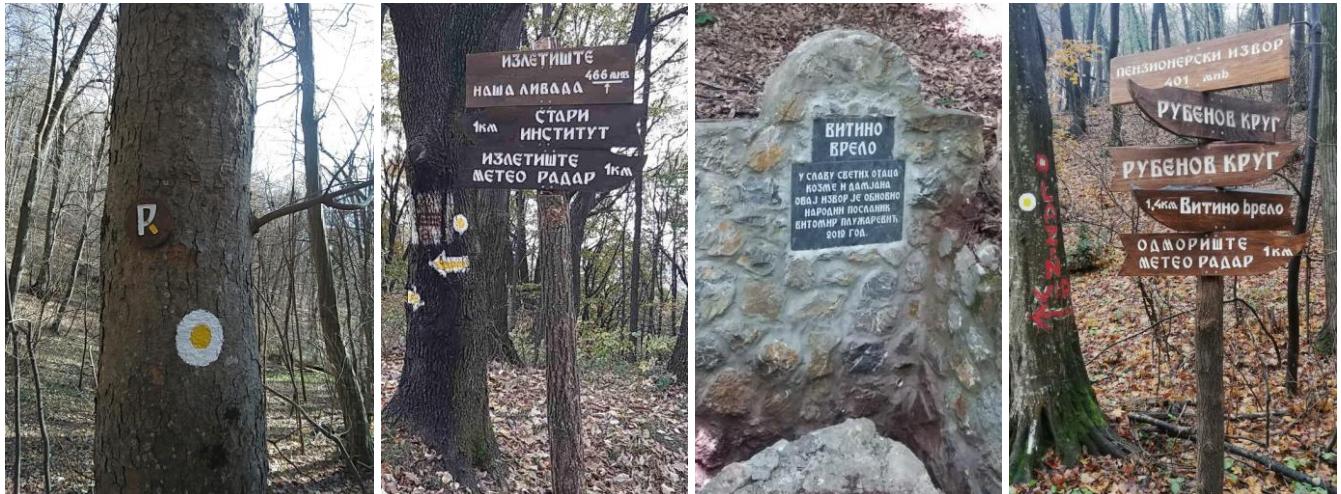

Takođe se odlaže i svečano otvaranje zbog ove situacije sa epidemijom, ali vredni članovi Rotari kluba Novi Sad već pripremaju prigodan promo materijal. Prigodne majice sa logom staze donirao je Rotari Klub Novi Sad – Dunav.

Odštampani su i flajeri koji će biti podeljeni svim Rotari klubovima, planinarskim društvima i turističkim centrima. Flajere je donirao Mihailo Stojkov, član Rotari kluba Novi Sad.

Svečano otvaranje će se obaviti na izletištu „Naša livada“, uz promotivno pešačenje, najverovatnije na proleće, čim to situacija bude dozvolila.

U svim fazama izgradnje, svojom aktivnošću, poseban doprinos je dao Ivan Živković - Žile, dok je sva potrebna sredstva, ljudstvo i materijale obezbedio Duško Bošković, uz takođe veliko lično učešće.

Ovaj prikaz će biti objavljen na odgovarajući način, u glasilima učesnika u projektu, uz priložen GPS trek staze.

Prikaz pripremili:

Duško Bošković, Borivoje Veljković i Siniša Petrov - Sinpe

Fotografije: učesnici u akcijama